

Lektorát českého jazyka a literatury na Filozofické fakultě Univerzity v Lublani (Slovinsko)
Akademický rok 2011/2012

I. Kontaktní údaje

Lektorka:

Mgr. Jana Šnytová

Vedoucí Ústavu slavistiky (Oddelek za slavistiko):

doc. dr. Nikolaj Jež (nikolaj.jez@guest.arnes.si)

Vedoucí Oddělení jazyka českého, polského a slovenského (Enota za češki, poljski in slovaški jezik):

prof. dr. Andrej Rozman (andrej.rozman@guest.arnes.si)

Adresa: Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani
Oddelek za slavistiko
Aškerčeva 2
1000 Ljubljana
Slovinsko

Telefon: +386 (0) 1241682, +386 (0) 1241648

Internetová strana: www.slavistika.net

II. Výuka českého jazyka a literatury na FF UL, práce a úvazek lektora

V současnosti je na bohemistiku Filozofické fakulty Univerzity v Lublani zapsaných 81 studentů, kteří studují češtinu ve čtyřech ročnících a pátém tzv. absolventském (studenti, kteří ještě neukončili studium diplomovou prací a zkouškou, ale docházejí pouze na konzultace).

Český jazyk a literaturu bylo možné v akademickém roce 2011/12 studovat v rámci těchto oborů:

Bohemistika – první stupeň (tříletý, bakalářský) podle boloňského systému; v tomto akademickém roce 1., 2. a 3. ročník.

Češki jezik in književnost – dobíhající čtyřleté studium, ukončené titulem univ. dipl. boh. - univerzitně diplomovaný bohemista, v tomto akademickém roce pouze dobíhající 4. ročník.

Zahdonoslovanski študij – studenti tohoto oboru si mohou češtinu také zvolit jako druhý slovanský jazyk v kombinaci s polštinou, v tom případě se také účastní seminářů českého jazyka.

Druhý stupeň (magisterský) nestihli kolegové z bohemistiky pověření vedoucím katedry do termínu akreditací připravit, proto v akademickém roce 2012/13 nebude otevřeno magisterské studium.

Povinnosti lektora vysílaného MŠMT byla ve školním roce 2011/2012 výuka povinných dvousemestrálních seminářů praktického jazyka (*Lektorske vaje iz češkega jezika I-IV*) ve všech ročnících a ve 4. ročníku povinný dvousemestrální seminář překládání ze slovinštiny do češtiny (*Prevajanje zvrstnih besedil v češčino*), seminář k předmětu Úvod do studia české literatury (*Uvod v študij češke književnosti*, pozn.: výuka ve slovinštině) a pro studenty oboru Západoslovanské studium seminář ze středoevropské historie českých zemí (*Srednjeevropska zgodovina 19. in 20. stoletja*, pozn.: výuka probíhá ve slovinštině).

Zimní a letní semestr 2011/2012 – přehled seminářů z praktického jazyka

Ročník	I. ročník bohemistiky	II. ročník bohemistiky	III. ročník bohemistiky	IV. ročník bohemistiky
Předmět / počet hodin týdně	Lektorská cvičení 2	Lektorská cvičení 2	Lektorská cvičení 2	Lektorská cvičení 2
Počet studentů	31	10	9	31
Náplň semináře, materiál	Konverzační a gramatická cvičení na úrovni začátečnicků, používaná učebnice Rešková-Pintarová: Communicative Czech Elementary ¹ ; L. Holá: New Czech Step by Step; doplňková cvičení z dalších učebnic pro začátečníky a vlastní materiály	Konverzační a gramatická cvičení na úrovni mírně až středně pokročilých, používaná učebnice Nekovářová, A.: Čeština pro život ² , Rešková-Pintarová: Communicative Czech Intermediate, Trnková: Cvičení z české mluvnice, doplňková cvičení z dalších učebnic pro začátečníky a vlastní materiály	Konverzační a gramatická cvičení na úrovni pokročilých, reálie na základě autentických textů (Převážně vlastní materiály); Trnková, A.: Cvičení z české mluvnice Trnková, A.: Textová cvičebnice z českého jazyka I., II. Cvejnová, J.: Co chcete vědět o České republice? ³ L. Holá: Česky krok za krokem II.	Stylistická cvičení Gramatika na úrovni velmi pokročilých Především vlastní materiály (autentické texty, vybraná cvičení z morfologií a stylistik)

Celkem bylo tedy povinností lektora vyučovat v akademickém roce 2011/2012 12 45 minutových hodin týdně a mít vypsány dvě konzultační hodiny týdně. Podle potřeby musí lektor také vypsát hodiny konzultací pro dálkové studenty. Úvazek lektora na FF Univerzity v Lublani není fixně stanoven, podle potřeb na katedře a na základě změn studijních programů se mění, lektor však vždy učí semináře praktického jazyka (*Lektorske vaje*).

III. Činnosti pro propagaci a rozvoj českého jazyka a literatury mimo výuku

Mezi povinnosti lektora patří také organizace mimoškolních aktivit týkajících se českého jazyka, literatury a kultury, jedná se o:

- organizaci překladatelské soutěže (v akademickém roce 2011/12 vyhlášen 6. ročník této soutěže) lektor spravuje internetovou stránku soutěže: <http://prevajalskinatecaj.webnode.cz/>; zajišťuje publikaci studentských překladů v tisku, zajistí ceny a domlouvá se s členy komise apod.;
- organizace tradičního Vánočního večera – především příprava české části programu: divadelní vystoupení studentů s vánoční tematikou, koledy;

¹ Za základní učební materiál byla kolegy na katedře před příchodem lektorky stanovena učebnice češtiny autorek Reškové-Pintarové: Communicative Czech Elementary (1. ročník) a Intermediate (2. ročník).

² Domácí slovinská lektorka používá učebnici Communicative Czech Intermediate, já pracuji na seminářích s učebnicí A. Nekovářové: Čeština pro život. V knihovně je 10 ks, studenti si učebnice vypůjčí na celý semestr, někteří kopírují.

³ Pro výuku českých reálií ve 3. ročníku se osvědčila učebnice Jitky Cvejnové: Co chcete vědět o České republice, která je také v dostatečném množství v knihovně. Studenti ji používají k samostudiu nebo jako referenční učebnici, pokud si potřebují informace doplnit. V lekcích ji nepoužívám.

3. literární večery a besedy s autory či zajímavými osobnostmi – v roce 2012 návštěva básníka, nakladatele a kulturního organizátora J. E. Friče, který měl pro studenty přednášku; vystoupení básníka a literárního historika Petra Hrušky na akademickém festivalu Liber.ac;
4. odborná exkurze – z finančních důvodů letos v rámci Slovinska exkurze „Po stopách českých vojáků na sočské frontě“, spojeno se studiem díla F. Šrámka a J. Váchala, kteří se fronty na Soči zúčastnili; ve spolupráci s bohemistikou v Udine;
5. „Český filmový klub“ – 1x měsíčně;
6. „České večery“ – neformální setkávání s Čechy žijícími ve Slovinsku – 1x měsíčně;
7. spolupráce se zastupitelským úřadem ČR v Lublani na kulturních akcích (promítání filmů, literární večery apod.);
8. příprava publikací – v roce 2012 vyšla *Antologie české poezie 2. poloviny 20. stol.* do současnosti, jejíž hlavní redaktorkou byla česká lektorka J. Šnytové; v současnosti v tisku *Antologie starší české literatury* autorů A. Rozmana a J. Šnytové;
9. administrativa spojená se stipendii studentů (Erasmus, CEEPUS, letní škola; tzv. vládní stipendia má na starosti domácí lektor);
10. administrativa spojená s přijíždějícími hostujícími učiteli v rámci programu Erasmus.

IV. Spolupráce s jinými institucemi

Potřebnými studijními materiály (knihy, časopisy) vybavuje lektorát především **DZS**, občas dostaneme knižní dar prostřednictvím mezinárodní spolupráce knihoven či dar od jednotlivých českých bohemistik.

Výborná je spolupráce se **zastupitelským úřadem ČR v Lublani**, který zejména v posledních třech letech podporuje bohemistiku, zaštiťuje její akce (Překladatelská soutěž, Vánoční večer, čtení a přednášky českých literátů v Lublani ad.). Významně také podpořilo vznik *Antologie české poezie 2. poloviny 20. století*.

Spolupracujeme také s českými bohemisty, především s **Katedrou bohemistiky Filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci**, ze které každoročně přijíždějí odborníci přednášet či informovat o nových projektech a publikacích. Intenzivní spolupráce je také s **Katedrou české literatury a Katedrou českého jazyka Filozofické fakulty Ostravské univerzity**.

V. Pracovní podmínky a materiály

Pracovní i životní podmínky lektora jsou na FF UL standardní a je možné v nich efektivně vykonávat stanovené úkoly. Kabinet je vybaven dostačujícím pracovním místem, počítačem s internetem. DZS umožnilo nákup CD přehrávače. Učebny jsou vybaveny počítači s data projektory. Katedra je vybavena také kopírkou, je možné bez větších problémů kopírovat i skenovat materiály v potřebném množství.

Díky zásilkám DZS je knihovna dobře vybavena učebnicemi, se kterými studenti pracují. Dobře je knihovna zásobena lingvistickou odbornou literaturou, naopak hůře je na tom s beletrií. Lektor má také na starosti přípravu seznamu knih potřebných pro bohemistiku. Zvláště přínosné je předplatné periodik prostřednictvím DZS, které studenti využívají.

Vážné problémy pro studenty bohemistiky v současnosti představuje nedostatek kvalitního studijního materiálu, a to především česko-slovinského slovníku a překladů, resp. antologie významných děl české literatury. Z toho důvodu jsem připravila k vydání dvě antologie, které v tomto roce vydalo nakladatelství FF UL: *Antologie české poezie 2. poloviny 20. století* (ve spolupráci s P. Hruškou a T. Jamnikovou), *Antologie starší české literatury* (ve spolupráci s A. Rozmanem).

V současnosti jediný existující slovinsko-český a česko-slovinský slovník autorky Ruženy Škerlj⁴ je velice nekvalitní a velmi ztěžuje výuku, zapříčiňuje mnoho chyb studentů, následné odnaučování chybných slov a vazeb, a v důsledku toho také ztrátu motivace studentů. Slovanský ústav Akademie věd ČR v současnosti připravuje část slovinsko-českou, která by měla vyjít pravděpodobně během příštího roku.

Životní podmínky určené lektorovi jsou standardní, je ubytován v dvoupokojovém bytě o rozloze 42 m² najímaném fakultou, který se nachází asi 10 min. od fakulty. Jedná se o starý, hůře vybavený byt, přesto však není pobyt českého lektora v ekonomicky a kulturně rozvinuté Republice Slovinsko problematický.

Účastníci exkurze »Po stopách českých vojáků na sočské frontě«, která proběhla 23. 3. 2012 ve spolupráci s bohemistikou v Udine (viz Krajiny češtiny 4/2012, str. 19–20).

⁴ Škerlj, Ružena: Slovensko-češki slovar, Ljubljana 1976.

Český velvyslanec v Lublani Petr Voznica a vedoucí Ústavu slavistiky Nikolaj Jež předávají studentům ceny za překladatelskou soutěž na vánočním večeru v prosinci 2011.